

Gesond werke an de toekomst

SAM, GEMEENTEBELANGEN, FNP

2022
2026

ONS AMBISYS
FOOR GEMEENTE
WADDENHOEK

Noflik weune
Duursemens
Metdoen
'n Mooi landskap
En de gemeente
as ondersteuner

Ons ambisys
foor gemeente
Waddenhoek

*Hanna
van der Werff*
(SAM)

*Bert
Vollaema* (FNP)

*Donnie
Kamstra* (GB)

Foorwoord

Noflik weune. Duursemens. Metdoen. 'n Mooi landskap. En de gemeente as ondersteuner. Deuze fijf onderwerpen komme in ôns drie partijprogramma's hyltyd weer werom. Se hewwe ôns inspireerd bij de forming fan de tweede Waddenhoek-koälisy fan SAM, Gemeentebelangen (GB) en FNP.

Wat wille wij de kommende fier jaar beraike? Wij kike fooral hoe't wij as gemeente de groate thema's, die't wereldwiid speule, weer lokaal make kinne. Wij make 't ferskil met:

- ➔ Meer weuningbou, soadat noflik weune toeganklik is foor elkeneen
- ➔ Duursemens, as said: toekomstbestindig weze. Dut komt in 'n prot thema's werom; dink an energy, gesondens, welwezen en werk.
- ➔ Elkeneen doet met. En je mäge weze wie't je binne. Punt.
- ➔ Landskap, netuur en landbou fersterke nander.
- ➔ De gemeente is ondersteunend. Regels binne dienend, niet laidend.
Wij dinke in mooglikheden: "Ja, dat kin, mits wij dat en dat regele."

Ons gemeente kint 'n prot beweunersinisjativen. Waddenhoek is d'r om deuze inisjativen te ondersteunen en weegt derbij de belangen fan álle inweuners. Wanneer de gemeenskap dúdlik sait: 'Dut is wat wij wille', dan kike wij hóé't wij dut doen kinne. Tegaar met 'betrokken' inweuners en kollega's kinne wij 'n soad foornander krije. Dat is 'n stevige stap foorút.

Met 'n prot nocht en anthoesjasje hewwe wij dut akkoord opsteld. Wij binne d'r groats op. 'n Prot dank gaat út naar informateur Peter van der Voort en formateur Henni van Asten. En - niet te fergeten - naar alle amtners die't hur ok op Goeie Frijdeg en Keuningsdâg hierfoor inset hewwe.

Dank jim wel!

Algemeen

Ons jonge fúzzygemeente staat an de fooravond fan 'n nije raadsperiode met 'n nije koalisy fan SAM, Gemeentebelangen en FNP. Deuze koalisy het 20 fan de 29 raadssetels.

Alle drie de pertijen hewwe bij de ferkiezings 'n setel wînst haald. Se hewwe de ambisy útsproken om metnander doende te gaan.

In de ôflopen fier jaar is hard werkt an 't harmoniseren fan 't belaid, 't aktualiseren fan beheerplannen en 't op order bringe en houwe fan de bedrijfsfoering. De lêste twee jaar gebeurde dut deur korona ônder besondere omstandigheden. De pandemy raakte ôns inweuners, ôns ondernimmers en fansels ok 't kollezy en de gemeenteraad.

De útdagings der't wij foor staan, krekt as leefeberens, duursemens en toegankelijkhyd, binne niet feranderd. De wereld ferandert al en dat kin betiden hard gaan. Soa hadden wij niet foorsien kinnen dat d'r 'n oorlog in Europa útbreke sou die't op alderlaai menieren deurwerkt in ôns gemeente.

In dut koalisyakkoord sketse wij op hoofdlinen wer't wij an werke wille. Onder de thema's Gesond Leve, Leve & Werke en Werke an de Toekomst beskryve wij ôns opgaven en ambisys op feertyn ferskillende terrainen. Foorôfgaand deran fertelle wij hoe't 't bestuur en finânsys ôns derbij ondersteune.

Minder afstand tussen inwoners en de gemeente

Bestuur

De ôflopen fier jaar het Waddenhoek 'n begin maakt met 'bena besture.' De kommende perioade gaan wij hier as raad en kollezy aktyf met feerder. Dut wort binnen de gemeentlike organisasy al op ferskillende menieren infuld, befoorbeeld met 't programma dienstferlening. Dochs erfare inweuners, ondernimmers en ferenings nag hyltyd drumpels om de gemeente te benaderen en om in kontakt te kommen met de goeie ôfdeling of metwerker.

't Is de wîns fan de nije koälisy dat alle inspannings fan de organisasy nou ok sichtber en merkber worre foor elkeneen. Wij sette in op 'n beter klantkontakt, 'n betere digitale beraikberens en laagdrumpeliger persoanlike kontakten. Ok de raads- en kollezyleden kinne hieran metdrage. Minder ôfstand tussen de inweuners en de gemeente is ôns doel. Derom gaan wij ok de mooglikhyd fan 'n serviceloket in St.-Anne ondersoeken.

De dorp- en wykfizys, -fônzen en -koördinatoren hewwe holpen om inisjativen fanút de samenleving op te pakken. Dut súksesfolle konsept wille wij handhave, ferbetere en útbraide.

In de regio werke wij aktyf samen met kollega-overheden. Dut biedt kânsen foor ekstra budzjetten en snellere prosedures. Ok kinne wij taken soa effisjinter oppakke, teugen legere kosten en met minder risiko. Dut geldt befoorbeeld foor de Regiodeals en de samenwerking op 't gebied fan digitalisering.

Finânsys

't Kollezy en de gemeenteraad hewwe de ôflopen fier jaar 'n behoedsem finansjeel beleid foerd. De nije koälisy kin beginne met 'n gesonde balâns en meerjarebegroating. Toegelyk motte wij konstatere dat d'r meer ambisys lêge as dat d'r finansjele middels foorhannen binne. Ons opgaven op 't gebied fan enerzytransisy, duursemens, beheer en foorsienings frage om strukturele bijdragen fan 't Ryk. En just deran ontbreekt 't.

Wel likent d'r de kommende drie jaar rúmte te wezen om de norige fônzen, die't hur al bewezen hewwe, krekt as 't 'Stads- en Dorpsvernieuwingsfonds' en 't 'Dorpen- en wijkenfonds', te fullen. Ok binne d'r nag sinten foor plannen die't al maakt binne en foor 'n beperkt antal nije plannen. D'r is derbij andacht foor de beperkte útfoeringskapasiteit fan ôns organisasy.

Dernaast gaan wij aktyf op soek na nije fônzen, subsidyreglings en infesteringsrúmte. Wij kike hyltyd kritys en kreätyf naar ôns aigen begroating. Dut sil ok wel motte, want de wereld ferandert hard en d'r wachte de noadige útdagings die't ok op finansjeel gebied onsekerhyd met him metbringt. Dut geldt befoorbeeld foor de nije Omgevingswet, de digitalisering en de heryking fan 't gemeentefôns.

't Kollezy wort froegen om na de seumer te komen met 'n kollezyprogramma der't 'n naukeurige ferklaring, prioritering en finansjele fertaling fan 't koälisyakkoord útwerkt is.

Gesond leve

Gesond Leve gaat over de gesondhyd en 't leven fan alle inweuners fan Waddenhoek. Ok ôns ambisys foor sport, frije tiid, welwezen en materiële welfaart hore bij dut thema. Wij wille dat sport en kultuur foor elkeneen toeganklik binne en biede ondersteuning as dat niet soa is. Inweuners die't moeite hewwe om rônd te kommen, helpe wij hur faste lasten te ferlegen. Gesond en lokaal foedsel gaan wij stimuleren.

Sport en
kultuur foor
elkeneen
toeganklik

1.

Sport

Wat wille wij beraike?

1. Beraikbere en toeganklike sportfoorsienings

Wat gaan wij derfoor doen?

- 't Bestaande beleid feerder útfoere, befoorbeld deur de inset fan buurtsportcoaches.
- Insette op multifunksoneel gebrúk fan foorsienings, soadat deuze toeganklik binne foor alle doelgroepen, befoorbeld met breedtesport.
- Speule, bewege en nander teugenkomme in de búttelucht stimulere, ok met ondersteuning fan buurtsportcoaches.

2. 'n Levendig en fitaal sportklimaat

Wat gaan wij derfoor doen?

- Ferenings ondersteune bij 't infulen fan bestuursfunksys en bij 't krijen en behouwen fan leden.
- Samenwerking tussen fererings anmoedige, befoorbeld deur omni-ferenings en breedtesport te stimuleren.
- De koppeling fan funksys in (sport-)akkemedasys stimulere.
- Foorlichting geve over goeie foerbeelden en nafolging derfan anmoedige.

2.

Welwezen

Wat wille wij beraike?

1. Alle inweuners krije de kâns om met te doen

Wat gaan wij derfoor doen?

- De 'Sociale Inklusie Agenda' útwerke en feerder ontwikkelere en hierfoor budzjet frijmake.
- D'rfoor Sorge dat taal gyn barriêre is om metdoen te kinnen in Waddenhoek.
- Twee pilots opsette om te ondersoeken hoe't inweuners drumpelloos sporte kinne en kultuur beleve kinne.

2. 't Jongereand is psychys gesond en weerber

Wat gaan wij derfoor doen?

- Onderwiis, konsultasybero's en fererings meer rúmte geve foor previntive sorg.
- Ondersoeke hoe't wij goeie foerbeelden fan ekstra sorg in 't onderwiis, krekt as de Einsteinklas en Grutsk, feerder útrôle kinne in Waddenhoek.
- Fersterke fan de samengang tussen 't jongereand- en faillighydsbelaid om jeugdcriminaliteit te foorkomme.
- Insette op kwalitatief goeie, beraikbere en beskikbere sorg as provînsy niet toeraikend is.

3. Maatskaplike útslútting deur skuldeproblematyk foorkomme

Wat gaan wij derfoor doen?

- Goeie foerbeelden in 't lând folge om ok in Waddenhoek passende oplossings foor skuldeproblematyk biede te kinnen.
- Insette op bewustworing, kinnis en faardigheden om feerdere finansjele problemen te foorkome, ônder ândere deur middel fan 'n betide sinjalering.

3.

Materiële welfaart

Wat wille wij beraike?

Aarmoed foorkomme, bestride en fersachte, soewel in inge (tekort an finansjele middels) as in brede (soasjale útslútting) sin

Wat gaan wij derfoor doen?

- Inweuners ondersteune om weer boven de armoedgrîns út te kommen, befoorbeld deur 'n enerzjycoach-plus die't hur helpt op faste lasten te besparen.
- Insette op metdoen en d'rbij hore deur middel fan werk, maar ok met kyndpakketten en partisipasjyonsen.
- Dúppeerden fan de toeslageaffêre in de gemeente na behoefte ondersteune bij de ôfhandeling.
- Gyn gemeentlike heffings foor inisjativen op 't gebied fan soasjale inkluzy (befoorbeld folkstúnts foor minima).

1.

Frije tiid

Wat wille wij beraike?

1. Kultuur biedt elkeneen die't in Waddenhoek weunt, werkt of ferblyft de gelegenhyd tot ontwikkeling en ontmoeting, tot geniete, ontdekke en metdoen

Wat gaan wij derfoor doen?

- Aktyf insette op de ontwikkelings in de teugenworige kultuurnota: ontdekke, metmake en durve en doen!
- 'De Koornbeurs' krijt 'n sintrale rôl as kultuurknooppunt en soekt ferbining met de amateurkûnst en de ferenings in de gemeente. De gemeente stimuleert samenwerking op 't gebied fan kultuur.
- Rúmte biede an innovasy: 't gaat niet alleen om 'kaartsys ferkope', maar ok om nije, langdurige ferbinings.
- 't Talint in de eigen regio opwoite.
- Andacht foor de sitewasy na korona: wat is d'r norig foor op- en deurstart?
- Ondersteune fan súksesfolle eveneminten, krekt as de PC, festivals en de Waddenhoek-fytstocht.
- Ondersoeke hoe't 't ouwe gemeentehuus fan Franeker 'n bredere funksy krije kin in ferbining met de drekte omgeving, befoorbeeld as skakel tussen Planetarium en museum Martena.
- Ondersoeke at de tún fan 't akedemygebou in Franeker weer 'n botanis karakter krije kin.
- Met 't teugenworige belaid foor meertalighyd deurgaan.
- 'n Trap in de toren fan de Martinikerk realisere as nije toeristise attraksy.
- 'n Monumintebelaid make.

2. Bewege en sporte binne onmisber foor 'n gesonde en aktive leefstyl

Wat gaan wij derfoor doen?

- 't Teugenworige sport(akkemedasy)belaid evaluere, met as útgangspunten: ferduursems fan akkemedasys, brúkkerens, funksjonaliteit en brede toeganklikhyd.
- Akkemedasys worre soafeul mooglik deur meerdere brúkkers benut.
- Swimbád Bloemketerp wort ferfongen deur 'n duurseme openbare swimfoorsiening.

3. 'n Antreklik weun- en werkklimaat met 'n landskap dat útnoadigt om te koieren, te fytsen en te sporten

Wat gaan wij derfoor doen?

- D'rfoor Sorge dat inweuners ontspanning fine kinne in hur omgeving.
- De openbare rúmte soa inrichte dat deuze útnoadigt tot sporte, speule, bewege en nander teugenkomme.
- Spesjale andacht geve an 't toerisme in de kuststrook, fooral de bereikberens en de toeristise foorsienings.
- Ondersoeke fan de mooglikheden die't 't 'Waddenfonds' biedt foor ontwikkeling.
- Meer andacht geve an toeganklikhyd en duursems op rekreatieve roetes en plakken, befoorbeeld genog oplaadpunten foor elektrys ríje, fytsen en fare en bloemrike plakken met goed straatmeubilêr.
- Ondersoeke at mînsen met ôfstand tot de arbeidsmet inset worre kinne foor dienstferlening lâns rekreatieve roetes en plakken.
- Rekreatieve faarwegen goed befaarber make.
- Rúmte biede foor kampeerplakken.
- Ondersoeke hoe't de gemeente de anlêg fan glâsfezel befodere kin.

5.

Gesondhyd

Wat wille wij beraike?

1. Weerdefolle netwerken in dorpen en wiken

Wat gaan wij derfoor doen?

- Ondersoeke hoe't wij 'n groatere rôl speule kinne in de organisasy fan de soasjale samenhang (befoorbeeld dorpe- en wikekoördinatoren in kombinasy met 't opbouwerk).
- 't 'Dorpen- en wikenfonds' optimalisere.
- 't Netwerksintrum 'De Opstap' as pilot evaluere.
- Aktyf in gesprek met sorgfersekerers en húsdokters om de kontinuiteit fan de húsdoktersorg te waarborgen.

2. Gesonde foeding is foor elkeneen toeganklik

Wat gaan wij derfoor doen?

- Folkstúntsysprojekten, foedselbossen en inisjativen foor ploktúnnen stimulare.
- 't 'Too good to go'-prinsipe anmoedige.
- As gemeente 't goeie foorbeeld geve deur intern gesonde, lokale alternativen an te bieden.
- 't Lokale, gesonde aanbod aktyf stimulare en promoate.

3. 'n Gesonde leefstyl is foor elkeneen toeganklik

Wat gaan wij derfoor doen?

- 'n Nije gesondhydsnota make, werbij wij insette op 'positive gesondhyd.'
- De inset fan buurtsportcoaches ferbrede na ferskillende organisasys foor welwezen, leefstyl en partisipasy.
- Kultuur en sport as middel brúkke foor 'n gesondere leefstyl en foor partisipasy.

Leve & Werke

Leve & Werke beskriift hoe't wij metnander leve en werke wille in Waddenhoek. 'n Sterk bedriifsleven is belangryk, want dat levert werkgelegenhyd op. Ondernimmers wille wij dan ok de rúmte biede en fraag en anbod op de erbaidsmet wille wij beter op nander ôfstimme. Derbij kike wij over de gemeentegrnzen hine. Binnen de grnzen is de gemeente ferantwoordlik foor de failighyd.

Wij lústere
en staan
open voor
inisjativen

1.

Failighyd

Wat wille wij beraike?

**De inweuners
foele hur failig
in hur aigen
leefomgeving**

Wat gaan wij
derfoor doen?

- 't Integrale failighydsbelaid aktualisere.
- Meer andacht bestede an bewustworing over ondermining en organiseerde kriminaliteit en hier harder teugen optrede.
- De boa's gemeentebreed insette, wer't dat 't meest noadig is.

2.

Samenleving

Wat wille wij beraike?

**1. Foor 't jongereand (13-18 jaar)
is d'r 'n failige, toeganklike
plak der't se nander
teugenkomme kinne.**

Wat gaan wij derfoor doen?

- Kontakt lêge met 't jongereand.
- Rúmte biede en ferantwoordlikens geve an 't jongereand sels.

2. D'r is 'n effektyf anti-diskriminasybelaid

Wat gaan wij derfoor doen?

- As 'Regenbooggemeente' 't 'Uitvoeringsplan Antidiskriminatie' útfoere.
- Goeie foorbeelden folge om diskriminasy teugen te gaan, tegaar met Tumba en 't COC.

**3. Inisjativen fan inweuners
worre stimuleerd**

Wat gaan wij derfoor doen?

- 't 'Dorpen- en wijkenfonds' ferbetere en kontinuere.
- De dorpe- en wykeoördinatoren faker insette en 'n rúmmer takepakket geve.

3.

Beraikberens

Wat wille wij beraike?

**'n Failig, betrouber en duurse
ferkeers- en ferfoerssysteem
foor elkeneen en foor alle ferfoersmiddels**

Wat gaan wij derfoor doen?

- Goed doende gaan met de útfoering fan de maatregels út de 'Mobiliteitsvisie.'
- De mooglikheden ondersoeke foor ekstra laadpalen op belangrike plakken met 'n prot besoekers en die ok realisere.
- Met 't binnenstâdmênêzmint in Franeker bekike at de befoorrading slimmer organiseerd worre kin, soadat de ferkeersdroke ôfnimt.

1.

Arbaid

Wat wille wij beraike?

Ondernemers krijgen ruimte en kansen voor duurzame ontwikkeling, waar mogelijk met maatwerk

Wat gaan wij derfoor doen?

- Teugenworige en nije ondernimmers fia 'n 'Ondernemersloket' ondersteune bij 't soeken na subsidys en mooglikheden om te ferduursemen en te fernijen.
- In 't festigingsbelaid reken houwe met de impekt op de omgeving: de aard en de skaal fan de ondernimming mot inpasber weze. Niverhyd in de kernen is welkom.
- De fize op de binnenstâd heroverwege.
- Samenwerke in de regio, fooral in Noordwest-Fryslân, is belangryk. 't Programma 'Ontwikkelperspektief' wort feerder útwerkt.
- 't Teugenworige inkoop- en aanbestedingsbelaid ônder de loep nimme, met andacht foor duursemens, lokale werkgelegenhyd en de anstelling fan mînsen met 'n ôfstand tot de arbeidsmet.
- Ekstra bedrivighyd in de agrarise sektor mooglik make, befoorbeld kampere bij de boer. Sokke klainskalige inisjativen binne ok goed foor de leefberens op 't platteland en foor 't toerisme.
- Insette op minder regels.
- Streve naar 'n snelle en doelmatige dienstferlening an ondernimmers.

**'n Sterk
bedriifsliven
is belangryk**

5.

Arbeidsmet

Wat wille wij beraike?

**'n Betere
ôfstimming
tussen fraag en
anbod op de
arbeidsmet
deur te infesteren
in mînsen**

**Wat gaan wij
derfoor doen?**

- D'rfoor Sorge dat elkeneen metdoen kin na fermogen, met as útgangspunt: soafeul mooglik an 't werk, maar met oog foor de mînslike maat.
- Beweging en deurstroming út de dâgbesteding naar 'n werktrejekt stimulare, befoorbeld fia 't projekt 'Wurkjouwer.'
- 't Budzjet en de wize fan finansiering mâge gyn obstakel weze foor 'n passende werkplak.
- As gemeentlike organisasy sels 't goeie foorbeeld geve deur meer mînsen met 'n ôfstand tot de arbeidsmet in dienst te nimmen.
- 't Leerwerkbedriif soa inrichte dat meer mînsen met 'n beperking of met 'n ôfstand tot de arbeidsmet an duursem werk holpen wort.
- Insette op 't O3-konsept: samenwerking tussen overhyd, onderwijs en ondernimmers.
- Mooglik make dat arbeidsmigranten, die't hier maar 'n hutsy binne, soafeul mooglik op bedriifsterrainen ferblive.

Werke an de toekomst

Duursemens is een fan de pailers fan deuze koalisy en komt in hest alle thema's werom. Wij wille enerzy bespare en wer mooglik overstappe op lokale duurseme enerzybronnen, om soa minder ôfhanklik te wezen fan búttelânse fossile brandstoffen. Ok ôns ambisys foor weunen, onderwijs en landschap richte hur op 'n duurseme toekomst foor 't jonger- en ouwereand.

Duursemens
is 't sleutel-
woord foor
de toekomst

1.

Onderwiis

Wat wille wij beraike?

1. Kwalitatyf goeie, duurseme en toekomstbestindige skoolen en skoolgebouwen (sien 't antal leerlingen en de komst fan integrale kyndsintra)

Wat gaan wij derfoor doen?

- 't Beheerplan skoolen aktualisere op tema's as duursemens en luchtkwaliteit/fentilasy.
- Bij nij- of ferbou de samenwerking tussen onderwiis, sorg, sport, kultuur en kynderopfang stimulare.

2. Samenwerking tussen overhyd, onderwiis en ondernimmers (3 O's) om fraag en aanbod bijinander te bringen

Wat gaan wij derfoor doen?

- Insette op 't O3-konsept.

2.

Weune

Wat wille wij beraike?

Meer weunings om an de sterk toenommen behoefte foldoen te kinnen, werbij de rúmtlike kwaliteit, duursemens en ontwikkelings as de fergrizing in acht nommen worre

Wat gaan wij derfoor doen?

- De weuningbou fersnelle, liefst binnen maar mooglik ok búttende teugenworige beboude kom. Derbij worre de mooglikheden foor gemeentlik gróndbesit ondersocht. Eand 2022 mot 't weuningbouprogramma foor de komende jaren d'r lêge.
- Bij nijbouplannen anslútte bij de lokale behoefte (maatwerk), werbij aandacht is foor 't jongereand, starters en 't ouwereand foor lokale bining, maar ok rúmtede foor tydlike of besondere weunforms krekt as tiny houses en knarrenhof.
- Dúdlike prestasyôfspraken met de korporasys make, ónder ándere over de bou fan ekstra huurweunings, lokale bining bij toewizing, betaalberens, ferduursemens, de posisy fan starters bij de ferkoop fan besit en de mooglikhyd fan tydlike ferhuur fan weunings die't onderdeel binne fan 'n herstrukturierungsprojekt.
- 'n Starterslining faststelle foor 't jongereand ant en met 35 jaar en die't geldt foor soawel bestaande weunings as foor nijbou en soawel foor 't jongereand die't in de gemeente weunt as foor 't jongereand 'om ferens.'
- Sorge foor genog foeding fan 't 'Stads- en dorpsvernieuwingsfonds', soadat de gemeente bij herstrukturierungs- en nijbouprojekten infestere kin in de openbare rúmtede.
- De sichtberens fergroate deur aktiver over aktuele projekten te kommuniseren.
- De mooglikheden foor sirkulêre weuningbou foor 'n perioade fan tien ant fyftyn jaar ondersoeke: tydlike weunings die't duurseme en netuurinklusyf boud worre.
- De mooglikhyd ondersoeke om nij te bouwen op gemeentegrónd, werbij deuze grónd in erfpacht útgeven wort an de aigners.
- In nafolging fan de landlike ontwikkelings bekike at 't instellen fan 'n ferordening foor 'n selsbeweiningsplicht mooglik is.

3.

Duursemens

Wat wille wij beraike?

In 2040 enerzjneutraal weze, dut betekent dat wij alle enerzjy dan út 'n duurseme bron hale

Wat gaan wij derfoor doen?

- 't Enerzjylandskap feerder ondersoeke met de infinsy om hier soa gau mooglik met doende te gaan.
- Inweuners en bedriven helpe bij de enerzjytransisy: inweuners die't hur weuning ferduurseme wille, kinne onôfhanklik maatwerkadfys krije, mkb'ers kinne 'n beroep doen op 'n bedrijsenerzjycoach foor begelaiding bij 't ferduursemen fan hur bedriif.
- 'n Integraal plan opstelle foor de ferduursemens fan maatskaplike fastgoed (skoalen, sportakkemedasys, kultuur- en sorggebouwen).
- Inweuners de mooglikhyd biede om gebrúk te maken fan de finansjele regelings fan 't 'Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn).'
- As gemeente sels 't goeie foorbeeld geve deur:
 - in de meerjarige onderhoudsplannen fan gemeentlike gebouwen infesterings op te nimmen foor 't ferduursemen fan 't fastgoed;
 - materieel dat an ferfanging toe is soafeul mooglik ferfange deur 'n duurseme (elektrys) alternatyf;
 - 'n (digitaal) loket in te richten der't inweuners terecht kinne met al hur fragen over duurseme (fer)bouwen, enerzjy bespare, enerzjy opwekke en finansieringsmooglikheden;
 - Wer't 't mooglik is ferduursemens ok as feraiste opnimme bij fergunnings, subsidys, inkoop en aanbestedings;
 - klimaatadaptasy integraal onderdeel make fan 't gemeentlike belaid.

'n Duurseme
toekomst foor 't
jonger- en
ouwereand

1.

Landskap

Wat wille wij beraike?

Landskap, netuur en landbou fersterke nander duurseme, soadat wij geniete blive kinne fan 'n gezond en divers landskap

Wat gaan wij derfoor doen?

- Meer aandacht bestede an ekologys bermbeheer, werbij al reken houwen wort met de ferkeersfailligens. 't Maaiibelaid is richt op 't beskermen en fersterken fan flora en fauna.
- Ondersoeke hoe't wij bijdrage kinne an de bossestratgy út 't 'Klimaatakkoord' deur meer 'fertikaal' groen en meer biodiversiteit te realiseren, passend bij 't landskap fan Waddenhoek.
- Foor alle poppys die't geboren worre 'n boom plante.
- Inisjativen ondersteune die't de netuur, 't landskap en de biodiversiteit fersterke, krekt as 't inisjatyf fan 't 'Agrarisch Collectief Waadrâne.'
- Lokale inisjativen om 'n dorp of wyk te fergroenen kinne 'n beroep doen op 't 'Dorpen- en wijkenfonds' of op 'n spesjale subsidyregeling.
- Netuur- en miljeu-edukasy struktureel anbiede op skoalen om bewustworing bij kines en ouweloj te fergroaten. At de pilot súksesfol is, sil dut 'n part worre fan 't onderwiisbelaid.
- De samenwerking met de agrarise sektor fersterke.
- Aisen stelle an de landskaplike inpassing fan bedriven en bedriifsterrainen.
- Niet metwerke an de festiging fan groate databedriven en distribusysintra.

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

T 0517 380 380